Додаток
до листа громадської ради при Мінекоенерго
від 24.12.2019 № 129/2019-001

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
до проєкту Закону України
«Про запобігання, зменшення та контроль промислового забруднення»

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проекту акта	Пояснення змін
Стаття 1. Визначення термінів		
1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:	1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні: **Найкращі доступні технології та методи управління (НДТМ)** **Довідники НДТМ** **Висновок НДТМ** **Значне забруднення** **Дифузні джерела** **Спалювальна установка** **Установка для спалювання відходів** **Установка побічного спалювання відходів** **Установка та види діяльності, в яких застосовуються органічні розчинники** **Установка, що виробляє двоокис титану** (необхідно визначити значення термінів)	В проєкті Закону та чинному законодавстві відсутнє визначення значення цих термінів.
оператор установки – будь-яка фізична або юридична особа, яка здійснює експлуатацію або контроль за всією або частиною установки або яким делеговано вирішальний вплив на господарську діяльність щодо технічного функціонування	Термін потребує більш чіткого визначення	

установки;		
Стаття 2. Сфера дії Закону		
2) видалення або **відновлення відходів в установках зі спалювання** або сумісного спалювання відходів.		На даний момент у дійсному природоохоронному законодавстві відсутній термін «**відновлення відходів в установках зі спалювання**» лише у проєкті Закону України «Про управління відходами» (реєстр. №2207-1 від 16.10.2019).
6) підземні гірські роботи і зв'язані з ними операції, відкрите добування корисних копалин **з поверхні ділянки, що перевищує 25 гектарів**		Чітко визначити законом термін «**з поверхні ділянки, що перевищує 25 гектарів**». Тобто – чи це в межах родовища, гірничого/земельного відводу, у межах кар'єру – порушена площа гірничими роботами чи непорушена тощо
2) видалення або відновлення відходів в установках зі спалювання або сумісного спалювання відходів: **відходів, що не є небезпечними**, продуктивністю понад 3 тонни на годину;		На даний момент у чинному законодавстві відсутній термін «**відходи, що не є небезпечними**» лише у проєкті Закону України «Про управління відходами» (реєстр. №2207-1 від 16.10.2019).
Промисловість з переробки мінеральної сировини 1) виробництво цементу, вапна та оксиду магнію: виробництво цементного клінкеру в обертових випалювальних печах продуктивністю понад 500 тонн на добу або в інших печах продуктивністю понад 50 тонн на добу; виробництво вапна в обсязі, що перевищує 50 тонн на добу; виробництво оксиду магнію у печах	*Промисловість з переробки мінеральної сировини* 1) виробництво цементу, вапна та оксиду магнію: виробництво цементного клінкеру в обертових випалювальних печах продуктивністю понад 500 тонн на добу або в інших печах продуктивністю понад 50 тонн на добу; виробництво вапна в обсязі, що перевищує 50 тонн на добу;	До переліку виробництв будівельних матеріалів, які підпадають під сферу дії даного Закону, на наш погляд, слід додати такий вид діяльності як «виробництво спученого перліту та перлітових виробів», як природного матеріалу, що застосовується при виготовленні широкого спектру теплоізоляційних, звукоізоляційних виробів, вогнетривів, домішок до ґрунтових сумішей у

продуктивністю понад 50 тонн на добу; 2) виробництво азбесту або продуктів, що містять азбест; 3) виробництво скла, у тому числі скловолокна, плавильною продуктивністю понад 20 тонн на добу; 4) виплавка мінеральних речовин, у тому числі виробництво мінеральних волокон, плавильною продуктивністю понад 20 тонн на добу; 5) виробництво керамічних виробів шляхом випалювання, у тому числі черепиці для покрівлі, цегли, вогнетривкої цегли, керамічної плитки, кам'яної кераміки або порцелянових виробів продуктивністю понад 75 тонн на добу та/або об'ємом печей понад 4 кубічних метри і щільністю садки випалювальної печі понад 300 кілограм на кубічний метр; 6) підземні гірські роботи і зв'язані з ними операції, відкрите добування корисних копалин з поверхні ділянки, що перевищує 25 гектарів.	виробництво оксиду магнію у печах продуктивністю понад 50 тонн на добу; **виробництво спученого перліту та перлітових виробів;** **виробництво сухих будівельних сумішей;** 2) виробництво азбесту або продуктів, що містять азбест; 3) виробництво скла, у тому числі скловолокна, плавильною продуктивністю понад 20 тонн на добу; 4) виплавка мінеральних речовин, у тому числі виробництво мінеральних волокон, плавильною продуктивністю понад 20 тонн на добу; 5) виробництво керамічних виробів шляхом випалювання, у тому числі черепиці для покрівлі, цегли, вогнетривкої цегли, керамічної плитки, кам'яної кераміки або порцелянових виробів продуктивністю понад 75 тонн на добу та/або об'ємом печей понад 4 кубічних метри і щільністю садки випалювальної печі понад 300 кілограм на кубічний метр; 6) підземні гірські роботи і зв'язані з ними операції, відкрите добування корисних копалин з поверхні ділянки, що перевищує 25 гектарів.	агровиробництві.
Хімічна промисловість 1) виробництво органічних хімічних речовин, таких як: вуглеводні (лінійні та циклічні, насичені та ненасичені, аліфатичні або ароматичні); вуглеводні, що містять кисень (такі як спирти, альдегіди, кетони, карбонові кислоти,	*Хімічна промисловість* 1) виробництво органічних хімічних речовин, таких як: вуглеводні (лінійні та циклічні, насичені та ненасичені, аліфатичні або ароматичні); вуглеводні, що містять кисень (такі як спирти, альдегіди, кетони, карбонові кислоти,	На наш погляд, слід додати до переліку виробництв органічних хімічних речовин, які підпадають під сферу дії даного Закону, такі вироби як «клеї» та «лаки».

складні ефіри, ацетати, прості ефіри, перекисі, епоксидні смоли); вуглеводні, що містять сірку; вуглеводні, що містять азот (такі як аміни, аміди, сполуки азоту, нітросполуки та сполуки нітратів, нітрили, ціанати, ізоціанати); вуглеводні, що містять фосфор; вуглеводні з вмістом галогенів; органометалеві сполуки; пластичні матеріали (полімери, синтетичні волокна та волокна на базі целюлози); синтетичний каучук; фарби та пігменти; поверхнево-активних речовини та сурфактанти; 2) виробництво неорганічних хімічних речовин, таких як: гази (такі як аміак, хлор та хлористий водень, фтор або фтористий водень, оксиди вуглецю, сполуки сірки, оксиди азоту, водень, діоксид сірки, хлорокис вуглецю); кислоти (такі як хромова кислота, фтористоводнева кислота, фосфорна кислота, азотна кислота, хлористоводнева кислота, сірчана кислота, олеум, сірчиста кислота); луги (такі як гідроокис амонію, гідроокис калію, гідроокис натрію); солі (такі як хлористий амоній, хлорнуватокислий калій, вуглекислий калій, вуглекислий натрій, перборат, азотнокисле срібло); неметали, оксиди металів або інші неорганічні сполуки, такі як карбід кальцію, кремній, карбід кремнію; 3) фосфорні, азотні та калійні мінеральні	складні ефіри, ацетати, прості ефіри, перекисі, епоксидні смоли); вуглеводні, що містять сірку; вуглеводні, що містять азот (такі як аміни, аміди, сполуки азоту, нітросполуки та сполуки нітратів, нітрили, ціанати, ізоціанати); вуглеводні, що містять фосфор; вуглеводні з вмістом галогенів; органометалеві сполуки; пластичні матеріали (полімери, синтетичні волокна та волокна на базі целюлози); синтетичний каучук; фарби та пігменти; поверхнево-активних речовини та сурфактанти; **клеї;** **лаки;** 2) виробництво неорганічних хімічних речовин, таких як: гази (такі як аміак, хлор та хлористий водень, фтор або фтористий водень, оксиди вуглецю, сполуки сірки, оксиди азоту, водень, діоксид сірки, хлорокис вуглецю); кислоти (такі як хромова кислота, фтористоводнева кислота, фосфорна кислота, азотна кислота, хлористоводнева кислота, сірчана кислота, олеум, сірчиста кислота); луги (такі як гідроокис амонію, гідроокис калію, гідроокис натрію); солі (такі як хлористий амоній, хлорнуватокислий калій, вуглекислий калій, вуглекислий натрій, перборат, азотнокисле срібло);	

добрива (прості та складні добрива); 4) продукти для рослинництва та біоциди; 5) фармацевтичні продукти, у тому числі прекурсори; 6) вибухівка/вибухові матеріали.	неметали, оксиди металів або інші неорганічні сполуки, такі як карбід кальцію, кремній, карбід кремнію; 3) фосфорні, азотні та калійні мінеральні добрива (прості та складні добрива); 4) продукти для рослинництва та біоциди; 5) фармацевтичні продукти, у тому числі прекурсори; 6) вибухівка/вибухові матеріали.	
Стаття 6. Заява на отримання (внесення змін до) інтегрованого дозволу		
3) **результати оцінки впливу на довкілля** (для установок, що вводяться в експлуатацію вперше, а також у разі розширення або змін, які згідно з вимогами Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» підлягають оцінці впливу на довкілля);		Необхідно визначити, яким документом дозвільного характеру буде «результат оцінки впливу на довкілля» для вже діючих установок.
Стаття 8. Громадське обговорення у процесі отримання інтегрованого дозволу		
7. Дозвільний орган, органи місцевого самоврядування відповідної адміністративно-територіальної одиниці, яка може зазнати впливу установки, забезпечують оператору установки **протягом трьох днів** з дня його звернення можливості для оприлюднення оголошення про початок громадського обговорення у процесі отримання інтегрованого дозволу та розміщення і доступ до документації, зазначеної у частині шостій цієї статті, у місцях, доступних для громадськості у приміщеннях дозвільного органу або органу місцевого самоврядування.	7. Дозвільний орган, органи місцевого самоврядування відповідної адміністративно-територіальної одиниці, яка може зазнати впливу установки, забезпечують оператору установки **протягом трьох робочих днів** з дня його звернення можливості для оприлюднення оголошення про початок громадського обговорення у процесі отримання інтегрованого дозволу та розміщення і доступ до документації, зазначеної у частині шостій цієї статті, у місцях, доступних для громадськості у приміщеннях дозвільного органу або органу місцевого самоврядування.	Уточнення тлумачення днів.
10. Громадські слухання у процесі отримання інтегрованого дозволу проводяться під час громадського обговорення, але не раніше ніж на		Передбачити що Порядком організації та проведення громадських слухань у процесі отримання

десятий робочий день з дня оприлюднення оголошення, передбаченого частиною четвертою цієї статті, та за умови, що для участі в них **зареєструвалося не менше ніж п'ять осіб**. Порядок організації та проведення громадських слухань у процесі отримання інтегрованого дозволу встановлюється Кабінетом Міністрів України.		інтегрованого дозволу (встановлюється Кабінетом Міністрів України) визначається спосіб/порядок реєстрації громадськості у громадських слуханнях, а також терміни реєстрації.
Стаття 12. Умови інтегрованого дозволу		
Якщо оператор установки, використовуючи найкращі доступні технології та методи управління або відповідні технічні регламенти, не забезпечує досягнення екологічних нормативів, дозвільний орган, з метою забезпечення досягнення цих нормативів, може визначити додаткові заходи або встановити більш суворі умови інтегрованого дозволу, ніж ті, яких можна досягти при використанні найкращих доступних технологій та методів управління, визначених у висновках найкращих доступних технологій та методів управління та відповідних технічних регламентах.	Положення потребує уточнень.	На підставі чого будуть встановленні більш суворі умови інтегрованого дозволу ніж ті, яких можна досягти при використанні найкращих доступних технологій та методів управління, визначених у висновках найкращих доступних технологій та методів управління та відповідних технічних регламентах?
Стаття 21. Внесення змін до інтегрованого дозволу у разі змін у характері або функціонуванні установки або її розширення		
1. Оператор установки інформує дозвільний орган про будь-які заплановані зміни у характері або функціонуванні установки, або про її розширення, що може **мати наслідки для довкілля**.		Визначити що означає критерії «**мати наслідки для довкілля**»
3. Якщо дозвільний орган, на основі інформації, отриманої від оператора установки згідно з частиною першою цієї статті, обґрунтовано вважає, що заплановані Затвердити законом критерії «**мати наслідки для довкілля**» зміни у характері або функціонуванні установки, або її розширення можуть **мати значний негативний вплив на**		Визначити що означає критерії «**мати значний негативний вплив на довкілля**»

довкілля, він повідомляє оператора установки про необхідність внесення змін до інтегрованого дозволу в порядку, передбаченому цим Законом для подачі та розгляду заяви на отримання (внесення змін до) інтегрованого дозволу з наведенням обґрунтування.		
Стаття 28. Моніторинг викидів		
2. Періодичний моніторинг викидів виконується не менше ніж один раз на п’ять років **для ґрунтових вод** та не менше ніж один раз на десять років **для ґрунту**, якщо такий моніторинг викидів не засновується на принципі **систематичної оцінки ризику забруднення**.		Визначити що означає «систематична оцінка ризику забруднення» і порядок/методику її виконання. Методи моніторингу ґрунтових вод та ґрунту повинні бути затверджені на державному рівні і бути уніфікованими для всіх операторів установок. Повинні бути прийняти нормативні документи що встановлюють вимоги до кількості зразків об’єктів довкілля, перелік забруднюючих речовин, який повинен контролюватися, методи досліджень/випробувань тощо.
4. Дозвільний орган визначає розташування точок відбору проб та вимірювання задля моніторингу викидів.		З метою уникнення корупційної складової для виконання вимог цього Закону повинні бути затверджені на державному рівні і бути уніфікованими для всіх операторів методи моніторингу ґрунтових вод. Зокрема, метод розташування точок відбору проб (квадратною чи радіальною системою, глибина), кількість зразків об’єктів довкілля, перелік забруднюючих речовин, який повинен контролюватися, методи

		досліджень/випробувань тощо.
7. Концентрація СО у відхідних газах з кожної спалювальної установки, що працює на газоподібних видах палива, із сукупною номінальною ефективною тепловою потужністю 100 мегават або більше вимірюється постійно за допомогою **автоматизованих систем вимірювання.**		Визначити Законом термін «**автоматизованих систем вимірювання»** та періодичність/інтервал контролю викидів автоматизованою системою (1 раз/30 хв., 1 раз/добу, 1 раз/місяць тощо)
9. Результати моніторингу, у тому числі автоматизованого, **подаються до дозвільного органу.**		Визначити Законом у який спосіб подаються результати моніторингу (засобами поштового зв'язку, через особистий електронний кабінет тощо)
Стаття 29. Контроль промислового забруднення		
1. Перевірки операторів установок здійснюються у порядку, визначеному законодавством про здійснення нагляду (контролю) з урахуванням особливостей, визначених частинами другою-п'ятою цієї статті. ……. 7. У разі виявлення підстав для зупинення або анулювання інтегрованого дозволу, контролюючий орган звертається до дозвільного органу згідно зі статтею 18 або частиною першою статті 20 цього Закону.	1. Перевірки операторів установок здійснюються у порядку, визначеному законодавством про здійснення нагляду (контролю) з урахуванням особливостей, визначених частинами другою-п'ятою цієї статті. ……. 7. У разі виявлення підстав для зупинення або анулювання інтегрованого дозволу, контролюючий орган звертається до дозвільного органу згідно зі статтею 18 або частиною першою статті 20 цього Закону. **8. Удосконалення системи моніторингу, контролю та звітності у сфері промислового забруднення через поінформованість громадськості, її участь у процесі переговорів та видачі дозволу, проведення громадських консультацій щодо рішення про видачу/зупинення/анулювання інтегрованого дозволу.**	Сьогодні кожному відомо про екологічну відповідальність, безпеку та високий рівень усвідомлення власної відповідальності і необхідних для цього знань. Організація громадського моніторингу якості повітря, ґрунту, водних джерел є не просто необхідністю, а вимогою часу. Однією із складових реформування дозвільної системи є активна участь громадськості як у процесі видачі дозволу, так і у процесі контролю за промисловим забрудненням, що допоможе забезпечити прозорість та ефективність удосконаленої дозвільної системи.
Стаття 30. Прикінцеві та перехідні положення		

1. Цей закон набирає чинності з дня наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через шість місяців з дня набрання ним чинності.	1. Цей закон набирає чинності з дня наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію **після затвердження висновків найкращих доступних технологій та методів управління але не раніше ніж** через шість місяців з дня набрання ним чинності.	Так як інтегрований дозвіл видається на підставі висновків найкращих доступних технологій та методів управління, до їх затвердження отримати висновок неможливо.
2) у Законі України «Про охорону навколишнього природного середовища» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., №41, ст. 546): пункт «г» частини першої статті 20 після слова «затвердження» доповнити словами «висновків найкращих доступних технологій та методів управління»; Розділ VII доповнити статтею 311 такого змісту: « Стаття 31^1. Найкращі доступні технології та методи управління 4) частину другу статті 2 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., №48, ст. 483) доповнити абзацом третім такого змісту: «Дія цього Закону не поширюється на відносини, пов'язані з інтегрованим дозволом, передбаченим Законом України «Про запобігання, зменшення та контроль промислового забруднення».»; 5) пункт 4 Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердженого Законом України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 47, ст. 532), викласти в такій редакції:	2) у Законі України «Про охорону навколишнього природного середовища» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 41, ст. 546): пункт «г» частини першої статті 20 після слова «затвердження» доповнити словами «висновків найкращих доступних технологій та методів управління»; розділ VII доповнити статтею 311 такого змісту: «Стаття 31^1. Найкращі доступні технології та методи управління». **(п.4 – виключити)**	Немає обґрунтованих підстав для виключення інтегрованого дозволу з дозвільної системи згідно з Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»

«30. Дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами Закон України «Про охорону атмосферного повітря», крім випадків передбачених Законом України «Про запобігання, зменшення та контроль промислового забруднення»»; «70. Дозвіл на спеціальне водокористування Водний кодекс України, крім випадків, передбачених Законом України «Про запобігання, зменшення та контроль промислового забруднення»»; «155. Інтегрований дозвіл Закон України «Про запобігання, зменшення та контроль промислового забруднення»		
Стаття 31[1]. Найкращі доступні технології та методи управління		
1. Найкращі доступні технології та методи управління визначають найбільш ефективний та сучасний етап у розвитку діяльності та методах її здійснення, що свідчить про практичну відповідність окремих технологій для забезпечення обґрунтування нормативів гранично допустимих викидів та інших умов інтегрованого дозволу, розроблених для запобігання та, де це не є здійсненним, зменшення викидів та негативного впливу на довкілля в цілому, з урахуванням того, що технології включають в себе як використовувані технології, так і спосіб, у який установку спроектовано, побудовано, як здійснюється її технічне обслуговування, експлуатація та виведення з експлуатації, доступні технології включають технології, що були розроблені у масштабі, що дозволяє впровадження у відповідному секторі промисловості за практично здійсненних економічних та технічних умов із врахуванням	Необхідно відобразити питання розробляння, прийняття та управління Довідниками НДТМ на постійній основі. Зокрема, визначити статус документів, питання експертної підтримки їх застосування, а також процедури перегляду, актуалізації, внесення змін та припинення дії.	Не визначені процедури та органи, відповідальні за розробку і прийняття документів НДТМ у повному обсязі.

вартості та переваг незалежно від того, чи технології використовуються або виробляються в Україні, до тих пір, поки вони є помірковано доступними для оператора установки, а найкращі, означають найбільш ефективні з позиції досягнення високого загального рівня захисту довкілля в цілому.		